

Közhasznúsági jelentés a 2016. évről

I. Szakmai beszámoló

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület non-profit szervezet, melynek célja, hogy az információgyűjtés, szervezés és lebonyolítás, valamint publicitás eszközeivel kapcsolatot teremtsen az országunkban felhalmozódó élelmiszerfeleslegek és a rászorulóknak között, ezzel elősegítse a szegénység és az éhezés csökkenését. Az Egyesület, az első magyar élelmiszerbank, 2005. szeptember 13-án alakult meg Budapesti Élelmiszerbank Egyesület néven. Az Egyesületet magánszemélyek alapították. A Fővárosi Bíróság 2005. november 30-i hatállyal Egyesületünket közhasznú szervezatként nyilvántartásba vette. 2006 szeptemberétől az Egyesület neve Magyar Élelmiszerbank Egyesület.

Az Egyesület működése – összhangban az Európai Élelmiszerbankok Szövetségének Kartájában lefektetett alapelvekkel – a gyűjtési és elosztási tevékenységen alapul. Ez a következő négy pilléren nyugszik:

1. A főlegesen élelmiszerek gyűjtése:

Az egyesület céljainak egyike a pazarlás elleni küzdelem. Az egyesület tevékenysége ezért arra irányul, hogy a mindenkori élelmiszerbiztonsági előírások legteljesebb betartása mellett összegyűjtse

- a) a mezőgazdasági fölösleget;
- b) az élelmiszeripari szektor többletermelését;
- c) a technikai vagy kereskedelmi okból nem forgalmazható élelmiszereket;
- d) a vendéglátóhelyek, étterem- és áruházláncok fölösleges élelmiszereit; továbbá
- e) a szélesebb nyilvánosság, mint pl. iskolák és hasonló intézmények által összegyűjtött élelmiszer-típusú hozzájárulásokat és adományokat.

Mindezen hozzájárulások és adományok INGYENES, azokat az egyesület ellenszolgáltatás és térítés nélkül fogadja el és gyűjti össze.

2. Elosztás:

Az egyesület célja, hogy olyan intézményeknek legyen szolgálatára, amelyek az éhség ellen küzdenek. Az egyesület ezért nem maga osztja ki közvetlenül az általa gyűjtött javakat a rászorulóknak, hanem olyan országos vagy helyi szociális, ill. karitatív szervezeteken, csoportokon és közösségeken keresztül teszi ezt, amelyek kapcsolatban állnak a rászorulókkal. A kedvezményezett szervezetek számára történő átadás ellenszolgáltatás és térítés nélkül, INGYENESSEN történik. A kedvezményezett szervezetekkel az egyesület megállapodást köt az élelmiszerek átadásáról, fenntartva, hogy az egyesület nem rendelkezik minden kívánatos és szükséges termékkel. Az élelmiszereket a kedvezményezett szervezetek szociális étkezdékben történő étkeztetés, egyéb fogadóhelyeken történő átadás vagy élelmiszer-csomagok útján juttatják el a rászorulóknak.

Az egyesület tevékenysége során aktívan közreműködik az élelmiszersegélyek forgalomba-hozatali és minőségellenőrzési folyamatainak kidolgozásában.

3. Működés:

Az egyesület non-profit alapon, felelős és aktív szolidaritás által vezéreltetve végzi tevékenységét. Működésének költségeit ezért elsősorban harmadik személyek által nyújtott adományokból és támogatásokból finanszírozza, tevékenységében pedig jelentős részt képvisel a közreműködők önkéntes, ellenszolgáltatás nélkül végzett munkája. Ugyanakkor szükséges megjegyezni, hogy a napi működés volumene elengedhetetlenné teszi a fizetett alkalmazottak jelenlétét is, a kulcsfontosságú feladatok ellátásához (management, logisztika, osztás és adminisztráció).

4. Motiváció:

Az egyesületet jóakarók, önkéntesek, valamint különböző lelki és humánus szempontok által vezérelt szervezetek éltetik és motiválják. Tevékenységével ezért tanúságot tesz arról is, hogy sokféle és eltérő felfogású személyek és szervezetek is képesek összefogni mások szolgálata érdekében.

A kitűzött célok elérésének érdekében egyesületünk 2016. év során az alábbi eredményeket érte el:

- A szétszotott élelmiszerek teljes mennyisége összesen 4 727 tonna volt 2016-ban (2015-ben 2 652 tonna). A jelentős mennyiségi növekedés az áruházi ételmentésben bekövetkezett, 2015-höz képest majdnem háromszoros bővülés eredménye (2016-ban 45-tel több áruházból történt a mentés, és a korábbi termékkör a Tesco esetében bővült a kispékáru és zöldség-gyümölcs átadásával).
- Az összegyűjtött élelmiszerek szétszótására 2016. év folyamán 325 szervezettel kötöttünk együttműködési megállapodást és dolgoztunk együtt az élelmiszeradományok rászorulókhöz való eljuttatásában. Az együttműködő szervezetek száma folyamatosan bővült az év folyamán, az áruházi mentés bővülésével arányosan.
- Az adományok 2016-ban a partnerszervezeti hálózaton keresztül mintegy 348 000 nélkülözőhöz jutottak el Magyarországon.

Az élelmiszer mennyisége 2016-ban az alábbi forrásokból tevődött össze:

- Vállalati forrásokból a központi raktárunkba összesen 956 tonna adomány érkezett, amelynek értéke 1,081 milliárd forint volt. Az adományok mind tartósélelmiszert, mind pedig friss árukat (zöldség, gyümölcs, hús és tejtermékek) tartalmaztak. (2015-ben 1 075 tonna élelmiszer érkezett mintegy 1,092 milliárd forint értékben.)
- Magánszemélyek adományozása révén a novemberi karácsonyi gyűjtésünk során összesen 228 tonnányi (2015-ben: 270 tonna) élelmiszert gyűjtöttünk.
- A METRO, a Tesco, az Auchan és az Aldi áruházakkal karöltve idén is sikeres évet zárt az „Áruházi expressz árumentés” projektünk, melynek keretében 2016 folyamán összesen 3 518 tonna, 1 992 millió forint értékű élelmiszert sikerült megmenteni és eljuttatni rászorulóknak (2015-ben: 1 137 tonna 464 millió forint értékben). A növekedés az áruházláncok tagjainak és az általuk adományozott áruk körének bővüléséből adódik, hiszen 2016 közepén elindult a legtöbb áruházalattal bíró Tescoban a kispékáru és a zöldség-gyümölcs megmentése is.
- A Syngenta Kft. támogatásával megvalósuló „Élelmiszerlavina” programunk keretében idén 130 tonna élelmiszer került rászorulókhöz, 45,4 millió forint értékben (2015-ben: 170 tonna, 42,5 millió forint értékben)

Az év során a következő jelentősebb események történtek az Egyesület életében:

- Az Élelmezési Világnap keretében a FAO Közép-Kelet-Európai irodájával együttműködve októberben megszerveztük a 11. Magyar Adománykonvojt, melyhez 17 vállalat csatlakozott, több mint 31 tonnányi élelmiszeradománnyal.
- Az Élelmezési Világnap apropóján, 2016-ban immár 5. alkalommal „Együnk Egymásért” programunk keretében, magánszemélyek és vendéglátó egységek, éttermek bevonásával indítottunk adománygyűjtő programot. A program rendkívül sikeresnek bizonyult, 17

magánszemély, 41 étterem és menza vett részt a programban, valamint partnereink 13 vállalati süteményvásárt valósítottak meg.

- 2016 novemberben 120 helyszínen közel 200 áruházban (TESCO, Auchan, METRO áruházakban) tartottuk idei karácsonyi élelmiszer-adománygyűjtésünket, ahol közel 5 000 önkéntes részvételével – köztük a Centrál Színház néhány művésze és a CIB Bank több mint 230 munkatársa – 228 tonnányi élelmiszert gyűjtöttünk össze és juttatottunk el rászorulókhoz karácsony előtt. (2015-ben 300 helyszínen 270 tonna élelmiszert gyűjtöttünk 5 000 önkéntes részvételével.)
- 2016-ban tovább folyt a munka a nemzeti Élelmiszerhulladék-megelőzési Fórum keretében, mely 2014-ben indult a Földművelésügyi Minisztérium vezetésével, és melynek titkársági feladatait a Magyar Élelmiszerbank Egyesület látja el.
- A működés fenntartása érdekében folyamatosan kerestük az anyagi forrásokat. Új programunk a „Fuss az Élelmiszerbankért” célja, hogy futó követeink segítségével adományokat gyűjtsünk az Élelmiszerbank javára. 2016 folyamán 1 900 ezer forintot gyűjtöttek számunkra futó követeink.
- JótéKonyha projektünk keretében catering szolgáltatást nyújtva tudunk forrást teremteni, egyre nagyobb sikerrel.
- A Magyar Élelmiszerbank sokéves tapasztalatát és jó gyakorlatait egy képzési program keretében adta át nyolc város civil szervezeteinek, annak érdekében, hogy az élelmiszermentés helyi szinten is megvalósítható legyen. A Helyi Élelmiszermentő Hálózatok Kieépítése projekt a Norvég Civil Alap támogatásával megvalósuló 14 hónapos projekt, amely 2015. március 1-én indult és 2016-ban ért véget. A projekt eredményei többek között: 22 képzés a 87 részt vevő szervezetnek, érintetti fórumok élelmiszermentés témában Pécsen, Miskolcon, Debrecenben, Szegeden, Szolnokon, Békéscsabán. Számos új kapcsolatot létesítettünk potenciális adományozó cégekkel és karitatív szervezetekkel. A legerősebben a debreceni élelmiszermentő hálózat indult be A Család A Jövő Alapja Alapítvány koordinációjában.
- 2016-ban tovább folytatódott az Élelmiszerbank "Esélyt az Ételnek" című szemléletformáló programja, amely online nyújt információkat az élelmiszerpazarlás hátterével kapcsolatosan, és emellett hasznos tippeket is olvashatunk arról, hogy mit tehetünk mi magunk az ügy érdekében, hasznos alkalmazásokat is találunk (mint például a bevásárlólista-készítő vagy receptkereső maradék alapanyagokból).

Nemzetközi kapcsolatok:

- A Magyar Élelmiszerbank Egyesület tagja az Élelmiszerbankok Európai Szövetségének (Federation Europeen des Banques Alimentaires – FEBA - www.eurofoodbank.org). Elnökünk, Cseh Balázs a FEBA elnökségének tagjaként egész évben aktívan részt vett a Szövetség munkájában.
- 2016-ban tovább folyt a munka a 2015-ben elindult, REFRESH nevű, a Wageningeni Egyetem vezetése alatt zajló nemzetközi kutatási projekt keretében, amely a FUSIONS projekt folytatásaként annak eredményeire épít, és melyben konzorciumi tagként veszünk részt. A projekt alapvető célja az élelmiszerpazarlás elleni küzdelem. Egyesületünk két területen vesz részt a munkában: egy lakossági kutatásban illetve egy vállalatokat és egyéb szervezeteket összefogó önkéntes platform modelljének létrehozásában.
- Az Élelmiszerbank 2015-től a SavingFood nemzetközi projekt résztvevője. A projektben a partnerek azon munkálkodnak, hogy egy olyan, mobiltelefonról és számítógépről is elérhető alkalmazást fejlesszenek ki, ahol az élelmiszerfelesleg gazdára és fuvarra talál, egy olyan felületen, amit egyszerű használni, és a folyamat minden résztvevője számára elérhető.

Megjegyzés a pénzügyi beszámolóhoz:

- A készletek állománya év végén 89 675 ezer forint volt, a tavalyi 7 499 ezer forinttal szemben. Ennek elsődleges oka, hogy 2016 év végén sok adomány jött be, és egy részét 2017 év elején osztottuk ki. Az elmúlt évek gyakorlatához hasonlóan azonban célunk, hogy év végén minimális készlet maradjon a raktárban, és az adományok lehetőleg a legnagyobb mértékben jussanak el az adományozottakhoz.
- Pénzeszközök állománya 81 797 ezer forintra nőtt a nyitó 59 934 ezer forinthez képest, 2016 év végére. Ennek okai elsősorban az utolsó negyedévben beérkezett támogatás partnereinktől (14 982 ezer forint), illetve a folyamatos bérlői kintlévőség rendezése (9 285 ezer forint), valamint a hatékonyabb költséggazdálkodás az egész év folyamán.
- A követelések egyenlege 2016. december 31-én 8 049 ezer forint volt (az előző évben 10 799 ezer forint), mely csökkenés elsődleges oka a Juwel Kft.-vel szembeni bérlői követelés teljes leírása volt (a 2014-es részleges leírást követően, mivel a Kft. felszámolás alá került). Az év végi kintlévőség állománya a mérlegkészítésig sem csökkent jelentősen, egy korábbi bérlővel szembeni követelésállomány 6 652 ezer forint 2017 február végén. A partner fizetési hajlandósága és a részletfizetési megállapodás alapján értékvesztést nem számoltunk el erre a kintlévőségre 2016-os évre.
- Aktív időbeli elhatárolásként 2016. december 31-én 31 567 ezer forintot tartottunk nyilván. Ez egyrészt olyan, 2016-os évet érintő támogatáshoz kapcsolódik, amelyet csak 2017-ben kaptunk meg (áruházi gyűjtéshez kapcsolódik: 15 238 ezer, illetve partneri támogatások: 1 917 ezer forint) vagy a már korábban folyósított összegek még nem kerültek felhasználásra (Fusions projektre vonatkozóan: 6 774 ezer forint); másrészt pedig költségek és kiadások elhatárolása (7 621 ezer forint értékben).
- A rövid lejáratú kötelezettségek év végi egyenlege jelentősen, 15 861 ezer forintra nőtt (a 2015-ös 7 222 ezer forinthez képest). Ennek elsődleges oka a szállítói állomány jelentős növekedése (2016 év végi egyenleg 6 161 ezer forint, míg 2015 év végén 396 ezer forint), illetve az új bérlő által fizetett kaució (1 213 ezer forint).
- A passzív időbeli elhatárolások állománya 17 571 ezer forintra csökkent 2016 év végére, (25 841 ezer forintról), amely csökkenést elsősorban a nemzetközi projektek (Refresh és SavingFood) 2016-ban felhasznált része okozta, illetve az év végi áthúzódó kiadások csökkenése 2015-höz képest.
- A 2016. évi tevékenység eredménye (közhasznú és vállalkozási együttesen) 99 903 ezer forint nyereség volt, a 2015-es évi 15 155 ezer forinttal szemben. A jelentős növekedés több tényező együttes hatása: 11 255 ezer forinttal több árbevételt értünk el, a készletadomány mennyiségi növekedése és értékbeli változása nagyjából 86 000 ezer forint eredménynövekedést hozott, az anyagjellegű ráfordításaink a hatékonyabb költséggazdálkodásnak köszönhetően 5 725 ezer forinttal csökkentek, illetve a személyi jellegű ráfordítások 18 572 ezer forinttal nőttek (a megnövekedett tevékenységgel összhangban).
- Az értékesítés nettó árbevétele (vállalkozási tevékenységből) 29 578 ezer forintról 40 833 ezer forintra nőtt, aminek nagyobb része a stabilnak mondható, raktárkiadáshoz kapcsolódó bevétel, másik része a Jótékonyha vállalkozási tevékenység (mely az év során bővült).
- Az egyéb bevétel összesen 3 287 173 ezer forint volt 2016-ban (2015-ben: 1 264 954 ezer forint), amely az év során kapott készlet- és pénzadományok, valamint a kapott költségtérítések értéke. A növekedés a kapott adományok összértékében történt jelentős növekedés (ez egyrészt mennyiségi, másrészt a készletértékelés módszertanában bekövetkezett változásnak köszönhető). Ezzel összhangban van az egyéb ráfordítások jelentős növekedése is.
- Az egyéb bevételeken belül az adományok értéke 2016-ban 3 238 724 ezer forint, amelyből 3 124 467 ezer forintot gazdasági társaságoktól, 114 257 ezer forintnyi adományt pedig magánszemélyektől kaptunk (amelyből 105 154 ezer forint értékű készletadomány a karácsonyi gyűjtés során érkezett).

- Az anyagijellegű ráfordítások összege csökkent 2016-ban (51 074 ezer forintról 45 349 ezer forintra), amely elsősorban a hatékonyabb költséggazdálkodásnak tudható be.
- Személyi jellegű ráfordítások 18 572 ezer forinttal nőttek 2015-höz képest (60 264 ezer forintra), amelynek elsődleges oka a személycserék okozta addicionális kiadás, illetve a Norvég Civil Alaphoz kapcsolódó program alatt felmerült személyi jellegű kiadások.
- A 2016-os évben az Egyesület számára felajánlott adományok és támogatások megoszlása a következő volt:
 - Központi költségvetés pénzbeli támogatás összege: 10 000 ezer Ft
 - Projektekhez kapcsolódó pénzbeli támogatás és adomány és külföldről érkező költségtérítések összege: 31 455 ezer Ft
 - Magánszemélyektől érkező pénzbeli támogatás összege: 10 885 ezer forint összesen (melyből SZJA 1%-os felajánlásösszege 1 842 ezer forint)
 - Magánszemélyektől érkező termék (élelmiszer), adomány (gyűjtés): 105 154 ezer Ft
 - Gazdasági társaságoktól és egyéb szervezetektől érkező támogatás összesen: 3 124 467 ezer forint volt (élelmiszeradomány: 3 073 636 ezer forint, és pénzbeli támogatás összege: 51 204 ezer forint).

Budapest, 2017. május 11.

Az Egyesület pénzügyi beszámolóját, közhasznúsági jelentését és szakmai beszámolóját a Közgyűlés 2017. május 11-én elfogadta.

Cseh Balázs
elnök